

Šviesuolį Jurgį Ambraziejų Pabrėžą siekiama paskelbti palaimintuoju

► Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos beatifikacijos bylos postulatoriumi paskirtas kunigas Vitalijus Kodis.

Irena ŠEŠKEVIČIENĖ
„Pajūrio naujienos“

► Balandžio 12–ąją Kretingoje Telšių vyskupas Algirdas Jurevičius oficialiai paskelbs itin retą teisinį procesą – kunigo, botaniko, švietėjo, liaudies gydytojo Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos (1771–1849) beatifikacijos bylos pradžią. Įvyks oficiali ceremonija, bus duodamos priesaikos. J. A. Pabrėža Lietuvoje būtų pirmasis palaimintuoju paskelbtas pranciškonas. Šio sudėtingo beatifikacijos proceso bylos postulatoriumi paskirtas Panevėžio vyskupijos kancleris kunigas Vitalijus Kodis.

Procesą pristatė kretingiškiamis

Postulatoriumi V. Kodis, atstovaudamas ieškovui – Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijai, pateikė Telšių vyskupui A. Jurevičiui prašymą oficialiai pradėti beatifikacijos bylą dėl „Dievo tarno kunigo Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos gyvenimo, dorybių, o taip pat dėl šventumo garso ir dėl patirtų malonių per Dievo tarno užtarimą“. Vyskupas kreipėsi į specialiąją Romos kurijos įstaigą – Vatikano šventųjų dikasteriją – dėl oficialaus beatifikacijos bylos pradėjimo ir gavo patvirtinimą, kad tam neprieštarinama.

Pranciškonų bendruomenės pakviestas V. Kodis viešėjo Kretingoje ir, susitikęs su visuomene M. Valančiaus viešojoje bibliotekoje, pristatė J. A. Pabrėžos beatifikacijos proceso eigą, jo eta-

pus, lydimas parapijos klebono Sauliaus Pauliaus Bytauto apsilankė pas rajono merą Antaną Kalnių.

Paklaustas, kodėl svarbu palaimintuoju paskelbti J. A. Pabrėžą, nuo kurio mirties jau praėję kone 200 metų, postulatoriumi nedvejojo: „Pabrėža turi šventumo garsą. Ant jo kapo nuolat dega žvakės, o meldamiesi žmonės ir šiandieną patiria malonių per šią asmenybę – kunigą ir liaudies gydytoją, žmonių nuo seno šventuoju vadintą. Norėčiau paraginti, kad žmonės patirčių nelaikytų vien savo širdyse, o praneštų, nes mums tie liudijimai yra labai svarbūs“.

J. A. Pabrėžos paskelbimo palaimintuoju procesą dar prieškariu buvo inicijavusi pranciškonų brolija, tačiau sutrukdė karas ir sovietų valdžia. Prie šios inicia-

► Liaudies šventuoju vadinamo Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos kapas senosiose Kretingos miesto kapinėse.

Darius Šypalio nuotr.

tyvos pranciškonai grįžo, palaiminti Panevėžio vyskupijos vyskupo Lino Vodopjanovo ir Telšių vyskupijos vyskupo Algirdo Jurevičiaus.

Postulatoriumi turi darbo patirties

„Procesas jau įgijęs pagreitį: kartu su mokslininkais teologais ir istorikais dirbame pusantrų metų, rinkdami dokumentus, liudijimus, vertimus pagal Bažnyčios teisės normas. Apaštalinis sostas neprieštaravo, kad beatifikacijos byla būtų pradėta, o pranciškonai teisiškai mane dar 2024–ųjų lapkritį paskyrė jos postulatoriumi – savotišku advokatu“, – paaiškino V. Kodis, neslėpdamas, kad turi panašaus pobūdžio darbo patirties – jis yra kunigo Alfonso Lipniūno, Štuthofo kalinio, antisovietinio ir antinacistinio pasipriešinimo judėjimų dalyvio, beje, ir rašytojo Balio Sruogos herojaus romane „Dievų miškas“, beatifikacijos bylos postulatoriumi.

„Alfonso Lipniūno byla buvo pradėta dar 2006 m. ir vyskupijos fazėje truko 15 metų. Ilgai renkama duomenys: buvo surinkta tomų – 6 tūkst. puslapių po 3 egzempliorius, kurie išvers-

ti iš 10 kalbų. Labai viliosi, kad, sutelkus pastangas, J. A. Pabrėžos byla tiek neužtruks – žmonės gi nori savo mieste turėti Bažnyčios įteisintą palaimintąjį, o ilgainiui – gal ir šventąjį, jeigu nenutrūkstamai du šimtmečius meldžiasi prie jo kapo“, – samprotavo pašnekovas.

Byla – pagal herojiškas dorybes

Kunigas paaiškino, kad medžiaga asmens beatifikacijai gali būti renkama pagal keturis aspektus: kankinystės, herojiškų dorybių, gyvenimo paaaukojimo ir bylos ekvipolentę (lygiavertę kitai bylai). J. A. Pabrėžos byla bus pradėta tirti pagal herojiškų dorybių aspektą.

Tolimesni šio iškilaus Kretingos krašto žmogaus beatifikacijos proceso etapai tokie: vos pradėjus gyvenimo ir darbų tyrimą, J. A. Pabrėža vadinamas Dievo tarnu; Vatikanui pripažinus, kad jis gyveno herojiškomis dorybėmis, bus paskelbtas Garbinguoju Dievo tarnu; įrodžius stebuklą, skelbiamas palaimintuoju.

V. Kodžio pastebėjimu, kankiniams, žuvusiems dėl tikėjimo, stebuklo įrodymas beatifikacijai nėra būtinas.

Gali būti ir šventasis

Paprašytas paaiškinti, kuo skiriasi palaimintojo ir šventojo titulas, V. Kodis sakė, kad palaimintasis yra tarsi šventasis mažesniu lygiu – jo kultas yra skirtas konkrečios vyskupijos ir Lietuvos žmonėms, o šventasis – viso pasaulio tikintiesiems: „Palaimintojo gyvenimas yra sektinas ir meldžiantis į jį, gaunama malonių. Tam, kad toks žmogus būtų paskelbtas palaimintuoju, iki beatifikacijos turi būti įvykęs vienas įrodytas stebuklas. Dabar ir turės vykti procedūros, pagal surinktą medžiagą, teisiškai patvirtinti J. A. Pabrėžai užtariant įvykusį stebuklą.“

Galimas ir tolesnis J. A. Pabrėžos šventumo įrodymo kelias – jį kanonizuoti. Po beatifikacijos proceso, siekiant asmenį paskelbti šventuoju, turi būti įrodytas dar vienas stebuklas. Tuomet gali būti pradėta nauja byla, tik kitokios apimties. „Jei bus pripažintas dar vienas stebuklas po J. A. Pabrėžos beatifikacijos, įvyks kanonizacija – paskelbimas šventuoju. Todėl žmonės turi melstis, stebuklai gali įvykti, nors mokslas to negali paaiškinti“, – patikino J. A. Pabrėžos bylos postulatoriumi.

Pajūrio naujienos

Kaina 1 Eur

2026 03 03 Antradienis Nr. 16 (3475)

„*Jei būtų pripažintas dar vienas stebuklas po Pabrėžos beatifikacijos, įvyktų kanonizacija – paskelbimas šventuoju. Todėl žmonės turi melstis, stebuklai gali įvykti, – tvirtino Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos bylos postulorius Vitalijus Kodis.*“

